

Behandeling met Teysuno® (tegafur/ gimeracil/oteracil) en bevacizumab

Deze folder is samengesteld door Amsterdam UMC om algemene informatie te geven over uw behandeling met Teysuno® en bevacizumab. Wat gebeurt er met uw lichaam? Wat zijn de bijwerkingen en hoe kunt u daar het best mee omgaan?

Wat is chemotherapie?

Chemotherapie is een behandeling van kanker met medicijnen die een celdodend effect hebben. Teysuno® is zo'n soort medicijn. Het zorgt ervoor dat de tumorcellen zich niet meer kunnen delen. Alle delende cellen worden hierdoor getroffen, dus ook normale, gezonde cellen. Hierdoor kunt u last krijgen van bijwerkingen. Welke bijwerkingen en hoeveel klachten dit geeft is per persoon verschillend.

Meer informatie over chemotherapie vindt u in de folder [Chemotherapie, wat moet u weten](#)

Wat is doelgerichte therapie?

Bij doelgerichte therapie worden medicijnen gegeven om kankercellen te doden of de groei ervan te remmen. Bevacizumab is zo'n vorm van doelgerichte therapie. Het probeert tegen te gaan dat er nieuwe bloedvaatjes rondom de tumor ontstaan. Als er minder bloedvaten zijn, gaat er minder bloed en dus minder zuurstof en voedingsstoffen naar de tumor. Zo groeit de tumor minder hard, stopt de tumor met groeien of wordt de tumor kleiner.

De behandeling in de praktijk

De behandeling is een combinatie van chemotherapie en doelgerichte therapie.

- Bevacizumab wordt 1x per 3 weken via het infuus toegediend. De toediening duurt 20 minuten.
- Teysuno®-tabletten worden 2x per dag (met een interval van 12 uur) ingenomen. Neem de voorgeschreven dosering in met water, 1 uur voor -, of 1 uur na de maaltijd. Probeer dit zo veel mogelijk op hetzelfde tijdstip te doen.
- Kauw niet op de tabletten. Bij problemen met innemen mag u de tabletten malen en oplossen op aanwijzing van de apotheek. Indien aanwezig mag u de tabletten ook via een voedingssonde toe dienen. U neemt de Teysuno®-tabletten gedurende 14 achtereenvolgende dagen in.

Het tijdstip van innemen van de tweede dosering is afhankelijk van het tijdstip waarop u de eerste dosering heeft ingenomen. Neemt u de eerste dosering 's avonds, neem dan de tweede dosering de volgende ochtend (12 uur later). In totaal neemt u 28 doseringen in.

Heeft u een dosis vergeten in te nemen of braakt u de dosering uit; neem de vergeten of uitgebraakte dosis niet alsnog in en verdubbel ook niet de volgende dosis.

Bij twijfel neemt u contact op met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist.

Medicatie-schema

Medicatie	Toedieningswijze	1x per 3 weken		
		Dag/dagen cyclus		
Chemotherapie		1	2 - 14	15 - 21
Teysuno®	tablet	v	v	
Doelgerichte therapie				
bevacizumab	Infuus, 20 minuten	v		
Anti-emetica thuis				
metoclopramide 10mg	tablet, 3x per dag - zo nodig		v	

Het aantal behandelingen dat toegediend wordt kan per patiënt verschillend zijn. Dit hangt samen met de wijze waarop men de chemotherapie verdraagt en de mate waarin het ziekteproces reageert op de therapie. Verdraagt u de chemotherapie goed en neemt het ziekteproces in omvang af of blijft het stabiel, dan wordt de behandeling voortgezet.

Het is moeilijk te voorspellen of u veel of weinig last van de behandeling ondervindt. Sommige mensen merken nauwelijks iets van bijwerkingen. Anderen voelen zich een paar dagen niet lekker, of zijn echt ziek. Ook kan het zo zijn dat u zich tijdens de ene behandeling goed voelt en tijdens een andere behandeling meer klachten heeft. In de 'rust' tussen de behandelingen kunt u lichamelijk en geestelijk weer op krachten komen en voelt u zich aanzienlijk beter.

Voorafgaand de chemotherapie vindt een gesprek plaats met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist en wordt uw bloedbeeld gecontroleerd.

Specifieke bijwerkingen voor deze behandeling

Misselijkheid

Om misselijkheidsklachten zo beperkt mogelijk te houden, kunt u metoclopramide gebruiken. Dit zijn tabletten of zepillen van 10mg en deze mag u bij klachten 3x per dag gebruiken. Neem de medicijnen bij voorkeur een halfuur voor de maaltijd.

- o houden de misselijkheidsklachten aan? Neem dan contact op met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist.

Diarree

Diarree is dunne tot waterdunne ontlasting, meer dan 6x per dag. Neem direct contact op met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist, indien:

- de diarree-frequentie meer dan 6x per dag is
- u minder dan een liter vocht drinkt
- de diarree langer dan 24 uur aanhoudt
- andere klachten ontstaan zoals koorts of braken.

Wat kunt u doen?

Mogelijk moet u na overleg met het ziekenhuis/behandelend arts of verpleegkundig specialist stoppen met inname van de Teysuno®-tabletten. Eventueel kunt u de inname bij voldoende herstel hervatten. Gemiste dagen worden dan niet ingehaald.

Op advies van uw behandelend arts of verpleegkundig specialist kunt u starten met loperamide.

- start met 2 capsules (=4mg), continueer de loperamide door elke keer dat u diarree heeft een capsule (= 2mg) in te nemen. U mag maximaal 16mg per dag innemen.
- compenseer daarnaast het vochttekort door 2 liter per dag te drinken.

Schade aan zenuwcellen

Door de behandeling kunnen uw zenuwcellen beschadigen. Dit wordt neuropathie genoemd. Als zenuwcellen beschadigen, kunt u verschillende klachten ervaren. Meestal beginnen deze klachten in uw vingertoppen en tenen. Maar ze kunnen zich ook verspreiden naar uw handen, voeten, armen en benen.

De volgende klachten kunnen optreden:

- minder gevoel of 'doof gevoel' in uw handen, voeten, vingers en/of tenen
- prikkelingen of tintelingen in uw handen, voeten, vingers en/of tenen
- een branderig gevoel in uw handen, voeten, vingers en/of tenen
- minder kracht in uw armen en/of benen
- kramp in uw armen en/of benen
- pijn in uw handen, voeten en huid bij het aanraken of bij wisselingen in temperatuur
- verlies van fijne motoriek (bijvoorbeeld moeite met netjes schrijven of knoopjes dichtdoen)
- minder goed kunnen horen of oorsuizen
- problemen met uw evenwicht.

Neuropathie kan uw dagelijks leven beperken. Bijvoorbeeld tijdens het sporten, wandelen, werken, slapen en bij uw hobby's of dagelijkse activiteiten.

Wat kunt u doen?

- Meld uw klachten aan uw behandelaar om erger worden en/of schade te voorkomen. Uw behandelaar kan samen met u bekijken wat er mogelijk is in uw situatie. Dit hangt af van uw klachten.
- Vermijd dingen die pijn doen, zoals hitte of kou.
- Draag geen strakke kleren en/of schoenen.
- Rook niet en drink geen alcohol.
- Zorg dat u voldoende beweging krijgt
 - regelmatig bewegen, zoals wandelen, blijkt een goed effect te hebben op neuropathie. Een (oncologisch) fysiotherapeut kan u hierbij ondersteunen.
- Controleer regelmatig uw handen en voeten op wondjes of blaren. Mogelijk voelt u deze niet.

Overgevoeligheid

Bevacizumab kan een allergische reactie geven. Klachten die tijdens een allergische reactie kunnen ontstaan zijn

- roodheid
- pijn in de onderrug
- benauwdheidsklachten
- huiduitslag
- onrust
- duizeligheid
- rillen
- lage bloeddruk
- beklemmend gevoel op de borst.

Wat kunt u doen?

Informeer direct uw verpleegkundige als deze klachten ontstaan. De toediening wordt tijdelijk onderbroken en u krijgt medicatie om de klachten tegen te gaan.

Hoge bloeddruk

Bevacizumab heeft als bijwerking dat de bloeddruk kan stijgen. Daarom meten wij voorafgaand aan de behandeling uw bloeddruk. Indien de bloeddruk te hoog is, vindt er overleg met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist plaats.

Complicaties wondgenezing

Bevacizumab geeft een slechtere wondgenezing, dus voorkom wondjes, schaafplekjes e.d. Direct na een operatie of bestraling wordt niet gestart met een behandeling met bevacizumab. Meldt het bij uw behandelend arts of verpleegkundig specialist indien uw wondjes niet genezen.

Trombose

Door bevacizumab bestaat er een kleine kans op trombose: het ontstaan van een bloedstolsel in een bloedvat van uw long, arm of been.

- Longembolie: klachten van pijn bij de ademhaling en kortademigheid
- Trombosebeen/-arm: klachten van een pijnlijke, dikke en rode arm of been.

Wat kunt u doen?

Neem bij bovenstaande klachten direct contact op met uw behandelend arts of uw verpleegkundig specialist.

Bloeding

Er bestaat een kleine, maar verhoogde kans op een perforatie of bloeding in de tumor. Indien u bloedverlies of acute pijn in de buik krijgt, dient u contact op te nemen met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist.

Uitscheiding

Urine, ontlasting, bloed, braaksel, wond- en drainvocht zijn lichamelijke uitscheidingsproducten. In dit vocht kan de eerste dagen na de behandeling kleine resten chemotherapie aanwezig zijn. Dit kan schadelijk zijn voor de omgeving. Er is onvoldoende onderzoek verricht om een uitspraak te kunnen doen over de aanwezigheid van resten chemotherapie in sperma en vaginaal vocht. Ga intimiteit dus niet uit de weg!

- Teysuno®: tot 3 dagen na het stoppen van de behandeling zijn er kleine resten aanwezig. Extra voorzichtigheid is geboden tot 2 uur na inname van de tabletten. De oorspronkelijke toegediende dosis kan dan aanwezig zijn in het braaksel.

Wat kunt u doen?

- Toilet gebruik:
voorkom spetteren of morsen ter verspreiding van resten chemotherapie. Trek tweemaal door met een gesloten deksel
 - mannen wordt geadviseerd zittend te plassen.
- Bevuilde kleding of linnengoed eerste dagen na de behandeling
is uw kleding bevuild bijvoorbeeld door misselijkheidsklachten? Spoel uw kleding eerst met koud water af, hierna mag het meegewassen worden op een normaal programma van de wasmachine.
- Zorg dat er tijdens een behandeling met chemotherapie geen zwangerschap kan ontstaan
 - gebruik bij seksueel contact goede anticonceptiemiddelen zoals een condoom.

Vragen of meer informatie

Neem direct contact op met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist bij het ontstaan van (nieuwe) klachten.

Als u meer wilt weten of in contact wilt komen met andere patiënten met kanker, dan kunt u zich wenden tot de volgende adressen

- www.kanker.nl/verwijsgids
Hier kunt u oncologisch gespecialiseerde hulpverlener opzoeken bijvoorbeeld voor revalidatie.
- www.voedingenkankerinfo.nl
Adviezen bij chemotherapie en voeding.
- www.darmkanker.nl
Infolijn 0 900 202 56 25 Informatie bij de behandeling met Capecitabine 4/4
- www.spks.nl
SPKS - Stichting voor Patiënten met maag- of slokdarmkanker

In de wachtruimte vindt u informatiefolders Amsterdam UMC en van KWF Kankerbestrijding. U kunt deze informatie ook opvragen bij de verpleging.